

meldte Dvergang fra Herredsfogderne til Birkerdommerne vil kunne finde Sted ved den indtrædende Vacance i Herredet; men da man naturligtviis ikke kan vide, naar en saadan Vacance indtræffer, og det altsaa er ubekjendt, naar det Spørgsmaal opstaaer, hvorvidt vedkommende Birk skal nedlægges eller ikke, — thi derpaa maa det jo dog beroe, om hine Jurisdictionshandlinger skulle overdrages Birkedommerne eller ikke, — saa maa det jo absolut forud vides, hvorvidt paagjældende Birkjurisdiction skal bestaae, eller om den skal nedlægges. Jeg kan derfor ikke indsee andet, end at man absolut maa vælge en af to Ting, enten, saaledes som Udvalget har foreslaaet, at der forelægges en Lov, hvorved der tages Bestemmelse om, hvilke Birker der skulle nedlægges, hvori naturligtviis vil indeholdes, hvilke der skulle bestaae, eller, at den lovgivende Magt overdrager denne hele Sags Ordning til Regeringen.

Hansen (Christed Amts 3die District):

Det er af den ærede Ordfører anført, at man ved at give den Garanti, som er foreslaaet i mit principale Endringsforslag, vilde erholde en Klasse af privilegerede Myndlinger; deri kan jeg ikke være enig, esterdi dette Privilegium allerede er forhaanden, som af ham selv bemærket, idet der nemlig har været større Sikkerhed for dem, der fortære under jorddrotlige Skiftejurisdictioner og Dverformynderbestyrrelser end for de Andre, og naar man sammenligner denne Omstændighed med det privilegerede Hartkorn, saa synes mig, at min Paastand vinder i Bestyrkelse derved, at der netop for det privilegerede Hartkorn skal gives Erstatning, hvormod der for den Ret, man her borttager, ikke gives nogen Erstatning. Jeg har under Sagens foreløbige Behandling desuden gjort en Anthydning, hvori aabenbart ligger, at det ikke var min Hensigt at danne en ny Klasse af privilegerede Myndlinger, i det jeg som Grund til mit Forslag anførte, at man derved kunde danne en Dvergang til den attraaede Betryggelse for samtlige Statsborgere, men da dette var Lovudkastet uvekkommende, kunde jeg naturligtviis ikke give mit Forslag en saa stor Udstrækning. Hvad det angaaer, at der ikke er saa syndelig Fare for, at Tab kan finde Sted, da kunde jeg dog nu anføre

mange Exempler paa, at der kunde være stor Fare, men i ethvert Tilfælde — er Faren lille for den enkelte Statsborger, saa er den saameget mindre for den hele Stat. En anden Grund til, at jeg har stillet Endringsforslaget, er denne, at jeg anseer det for et uheldigt Princip, ved en Lov at borttage nogensomhelst Rettighed, og blot i Motiverne antyde, at den har Krav paa Erstatning eller paa i saa Henseende at komme i Betragtning; jeg mener, at det var heldigere, om man altid gjorde det til en Regel, aldrig ved Lov at borttage nogen Rettighed, uden at den samme Lov tillige indeholdt en Bestemmelse for Erstatning, thi Loven er gjældende for alle, saavel for Regeringen som for de øvrige Statsborgere; men Motiverne gjælde kun for dem, der have dem. Skulde nu Forsamlingen ikke gaae ind paa mit første Endringsforslag, da maa jeg saameget mere af de anførte Grunde anbefale det subsidiaire, i det jeg skulde troe, at man idetmindste derved faaer nogen Sikkerhed, fordi det da bliver nødvendigt, at en saadan Lov forelægges; i ethvert Tilfælde har jeg det Haab, at, hvad der her er talt desangaaende, ikke er talt ganske forgjæves, thi det vil maa skee dog foranledige, at der ved Communalloven vil blive taget Hensyn hertil og blive gjort et Forslag i den samme Retning, som jeg har tilsigtet; i modsat Fald skal jeg tillade mig, naar den Tid kommer, at udarbejde et Lovudkast og forelægge Forsamlingen det.

F. A. Hansen: I Anledning af det under Nr. 1 stillede Amendement, at disse Forretninger overtages af vedkommende Sogneforstanderskaber, vilde jeg ikke have reist mig for Forslagets egen Skyld, for at fraraade dets Antagelse, thi jeg troer, at det falder; men jeg vil kun yttre mig imod den deri udtalte Grundsaetning, navnlig under de nuværende Forhold. Saaledes nemlig, som Sogneforstanderskaberne for nærværende Tid ere indrettede, er det umuligt, at det kan gaae igjennem: hvorledes det kunde lade sig practisere under en ny Communallov, det veed jeg ikke; men jeg maa navnlig som Præst, og som den, der paa en Maade er lovbefalet Medlem af Sogneforstanderskabet, og endog tvungen Formand for Sogneforstanderskabet, protestere imod, at et saadant Forslag